

Uchwała Nr 94/2012
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 18 października 2012 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Gminy Dzwola.

Na podstawie art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1113) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność uchwały Nr XIX/112/2012 Rady Gminy Dzwola z dnia 26 września 2012 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, z powodu naruszenia przepisów art. 6n ust. 1 w związku z art. 6k ust. 1 i art. 6q ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 391).

U z a s a d n i e

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie po zbadaniu doręczonej 4 października 2012 r. uchwały Rady Gminy Dzwola, o której mowa w sentencji, uznało, że zawiera ona istotne naruszenie prawa i 9 października 2012 r. wszczęło postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia jej nieważności.

W uchwale tej Rada Gminy ustaliła wzór formularza deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości. Zaznaczyć przy tym należy, iż z uzyskanych informacji wynika, że Rada dotychczas nie przyjęła uchwały w sprawie wyboru metody ustalania opłaty i nie określiła jej wysokości w oparciu o art. 6k ust. 1 wymienionej w sentencji ustawy.

Zgodnie z art. 6n ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391 t.j.) rada gminy określa w drodze uchwały wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, obejmujący objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego.

We wzorze uchwalonym przez Radę Gminy postanowiono, że kwotę opłaty wyliczaną w części H. USTALENIE KWOTY OPŁATY wypełnia organ przyjmujący deklarację. Składający deklarację wypełnia jedynie te części, które dotyczą identyfikacji nieruchomości,

czynników opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (wyszczególniono ich pięć) oraz sposobu postępowania z odpadami komunalnymi. Deklaracja zawiera również pouczenie, że stanowi ona podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, zgodnie z przepisami ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Analizując charakter deklaracji, o których mowa w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, należy mieć na uwadze przepis art. 6q, który stanowi, iż w sprawach dotyczących opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, a uprawnienia organu podatkowego przysługują wójtowi. Przepisy Ordynacji podatkowej, w art. 21 § 1, przewidują dwie możliwości powstawania zobowiązań podatkowych: z dniem zaistnienia zdarzenia, z którym ustawa podatkowa wiąże powstanie takiego zobowiązania albo z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprowadziła pierwszy z tych sposobów powstawania zobowiązania w zakresie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w którym zobowiązanie powstaje z mocy samego prawa (analogicznie do podatku od środków transportowych). Sposób ustalania wysokości opłaty przyjęty w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach opiera się na systemie składania deklaracji, w której zobowiązany do złożenia tej deklaracji samodzielnie dokonuje obliczenia wysokości opłaty. System ten, w którym zobowiązanie powstaje z mocy prawa, powoduje, iż złożenie poprawnej deklaracji nie wymaga wydawania decyzji administracyjnych o wysokości tej opłaty. Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie stanowi podstawy do ustalenia przez organ wysokości tej opłaty. Zadeklarowana przez składającego deklarację wysokość opłaty jest kwotą, którą zobowiązany winien zapłacić w terminach wynikających z innych przepisów. Jedynie w przypadku niezłożenia deklaracji bądź uzasadnionych wątpliwości co do danych w niej zawartych wójt, w drodze decyzji, która ma charakter deklaratoryjny, określi wysokość opłaty, biorąc pod uwagę uzasadnione szacunki. Tylko w tych przypadkach wójt jest uprawniony do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wzór deklaracji powinien zatem umożliwiać samodzielne spełnienie przez składających ustawowych obowiązków w zakresie zadeklarowania wysokości opłaty. Deklaracja zawierająca tylko dane faktyczne jest sprzeczna z funkcją, jaką powinna spełniać deklaracja, a staje się wykazem bądź informacją, która może stanowić podstawę do ustalenia wysokości opłaty w drodze decyzji administracyjnej. Jest to jednak inny sposób powstawania zobowiązań podatkowych, niż został przewidziany przez przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Kolegium wskazuje też, że zawarcie w części D. **USTALENIE CZYNNIKÓW OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI**, pięciu czynników tej opłaty, bez wskazania obowiązującej metody ustalania opłaty, może wprowadzać wątpliwości co do zakresu danych, jakie w deklaracji należy podać. Dodatkowo brak uchwały o wyborze

metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uniemożliwia złożenie poprawnej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Uchwała ta winna być podjęta przed uchwałą w sprawie wzorów deklaracji. Wynika to tak z systematyki ustawy wskazującej na określoną kolejność podejmowanych w tej sprawie przez władze gminy czynności, jak również z treści zawartego w art. 6n ustawy przepisu delegacyjnego. Wynika z niego, że deklaracja powinna zawierać jedynie takie dane, które konieczne są do prawidłowego obliczenia wysokości opłaty. W sytuacji gdy gmina nie ustaliła metody, w oparciu o którą należy naliczać opłatę, ani też nie wskazała stawki tej opłaty, ocena tego, czy ustalenia zawarte we wzorze deklaracji odpowiadają wymogom prawa, a więc są niezbędne (konieczne) dla prawidłowego wyliczenia opłaty, nie jest możliwa.

Rada Gminy Dzwola w wyznaczonym przez Kolegium RIO terminie, tj. do 17 października 2012 r., nie usunęła wskazanych we wszczęciu postępowania wadliwości uchwały. W ocenie Kolegium Izby mają one charakter istotnego naruszenia przywołanych w sentencji przepisów prawa. Z tych względów, w oparciu o art. 91 ust. 1 w zw. z art. 86 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, orzeczono jak na wstępie.

Na tę uchwałę przysługuje Radzie Gminy Dzwola prawo wniesienia – za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie – skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia.

Otrzymują:

1. Rada Gminy Dzwola,
2. Wójt Gminy Dzwola.